

restauratie integratie
mechelen

RIM

België - Belgique
P.B.
2800 Mechelen I
8/6080

RIMNieuws

Nummer 53 – 2de kwartaal 2001

Driemaandelijks tijdschrift - Afgiftekantoor Mechelen 1 -
V.U. Frans Geys, Hoveniersstraat 16, 2800 Mechelen

Colofon

RIMNieuws is het driemaandelijks orgaan van Restauratie Integratie Mechelen v.z.w. ("RIM").

Tekst: Kristin Van Ransbeeck, Luc Croonen, Marc Rubben, Patrick Egels

Foto's: Marc Rubben

Layout: Peter Van den Bossche

Abonnementen op RIMNieuws kunnen onderschreven worden door storting van 10,00 euro op rekening 320-4195088-05 van Restauratie Integratie Mechelen.

Indien het adresetiket voorzien is van een kleurcode of een vermelding 'lidgeld niet OK', hebben wij uw abonnementsgeld voor het lopende jaar nog niet ontvangen. Gelieve dit dan zo spoedig mogelijk te storten om ook in de toekomst RIMNieuws te blijven ontvangen.

Inlichtingen: RIM, p/a Marc Rubben, Willem Geets straat 30, 2800 Mechelen (015/347864)

Mechelenbinnenstebuiten, p/a Kristin Van Ransbeeck, Geerdegem vaart 125 b 202, 2800 Mechelen (015/422912)

Email: RIM@lhoon.com

Bezoek ook de RIM website:

<http://www.rim.be>

Wet van 08/12/92 ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer: de gegevens aangaande de RIM-leden zijn opgeslagen in het bestand beheerd door RIM v.z.w., en worden slechts gebruikt voor interne administratieve doeleinden. Het ledenbestand van RIM v.z.w. wordt niet aan derden medegedeeld. Als U wil kennis nemen van de gegevens over uw persoon in ons bestand, kan dit mits eenvoudige schriftelijke aanvraag (een kopie van uw identiteitskaart insluiten) aan RIM v.z.w., Dageraad straat 45, 2800 Mechelen. Indien zou blijken dat onze bestanden onjuiste gegevens bevatten, zullen deze op uw aanvraag worden aangepast.

INTRO

Beste lezer,

Hier zijn we eindelijk weer, gelukkig met een redelijk gevulde periodiek. In dit nummer formuleert Patrick enkele bedenkingen bij de sluiting van de Oude Zwemdok, bij Luc zich vast in een 'retro versus futuro'-dilemma betreffende het pand op de hoek van de Geitestraat en de IJzerenleen en kunt u de wenkbrauwen fronsen bij de RIMpels van Marc.

Ondertussen hebt u misschien al krijtsporen van drielob- en visblaasmotieven op de trottoirtegels voor enkele vertrouwde gotische gebouwen ontdekt. Dat kan maar één ding betekenen: de gidsen van Mechelenbinnenstebuiten zijn weer volop de stadswandelaars aan 't vermaken. Want zoals elk jaar verwelkomen we ook nu weer geïnteresseerden van binnen en buiten het Mechelse op onze zomerwandelingen, die dit seizoen in het teken staan van de grote architecturale stromingen. We hopen dat de liefde blijft duren. De wandelingen lopen nog tot eind augustus en u hoeft ze niet allemaal te hebben meegemaakt om 'mee' te zijn. Een korte toelichting vindt u verderop in dit nummer.

Ook onze vrienden van Brusselbinnenstebuiten trekken weer de straat op met een gevuld zomerprogramma. Zoek en vind uw gading in bijgevoegde kalender. U moest al weg zijn!

En de redactie van onze nieuwsbrief voelt zowaar de hete adem van de deadline in haar nek. Het volgende nummer wordt namelijk een *specialeke*. Op zondag 9 september loopt Vlaanderen weer storm voor de veertiende Open Monumentendag, die dit jaar draait rond metaaltoepassin-

gen. Ook RIM zal weer ergens verrassend opduiken, ditmaal met een wandeling in het hart van de spoorwegrijverheid rond het centraal station. Ter gelegenheid van deze OMD zullen wij een speciaal nummer wijden aan dit thema. Vergeet niet langs onze stand te passeren!

En de parkeerproblematiek? Wel, daar proberen wij ook zicht *op*, en onze zeg *in*, te krijgen. Wees gerust, wij waken over uw ondergrond! Tenzij ons in deze komkommertijd peperheet nieuws bereikt omtrent deze kwestie, zullen we u een... euh... *diepgravende* analyse presenteren in nummer vier.

Verder kunt u zoals altijd met uw eigen grote en kleine boodschappen terecht op ons e-mailadres, dat u in het colofon vermeld vindt.

Tot weerziens en/of wederhoren!

Kristin Van Ransbeeck

RETRO OF FUTURO

Huis Hoek Ijzerenleen – Geitestraat

Het is niet de eerste keer dat de Ijzerenleen het onderwerp vormt van verhitte gesprekken wanneer het gaat over veranderingen van de bestaande toestand van bestrating of huizen.

Op de hoek van de Geitestraat en de Ijzerenleen bestond tot voor enige tijd een kledingzaak. Voordien was er ook een kledingzaak gevestigd en daarvoor was het wellicht ook nog wel een handelszaak. Vanaf de jaren zestig echter werd het zaak om de consument zo veel mogelijk te laten zien van al dat moois dat verkocht werd in winkels, zo ook met deze winkel en dus werden de etalages almaar groter en werd er geknabbeld aan de structuur van het gebouw.

Omdat openheid troef werd (zie de uitvinding van de minirok), werd ook een openheid binnenin de winkels gehuldigd. Dus weg met de kijkbarrières binnenin, en als gevolg daarvan moesten veel binnenmuren eraan geloven. Voor de tweede keer werd er aan de dragende structuur geknabbeld.

Nu het leegstaande pand waarvan sprake, verkocht werd aan een nieuwe eigenaar, is aan het licht gekomen dat de stevigheid van dit gebouw dermate is aangetast dat afbraak onafwendbaar is.

Tot hier een verhaal dat, alhoewel dramatisch voor de betrokkenen, iedere dag wel ergens voorkomt en dat waarschijnlijk nooit deze pagina's zou halen, mocht het niet zijn

dat we hier twee verzwarende elementen hebben : het gebouw situeert zich op de Ijzerenleen én het gaat hier over een voorbeeld van 'wederopbouwarchitectuur'.

De keuze die zich opdringt na de volledige afbraak is : ofwel wordt het bestaande uitzicht behouden en wordt er een kopie van het huidige gebouw neergepoot, ofwel wordt er plaats gemaakt voor een product van de hedendaagse architectuur.

Als RIM voeren we twee begrippen hoog in ons vaandel: RESTAURATIE en INTEGRATIE. Wonderwel verzeilen we nu op een plaats waar we één van die twee zouden moeten laten voorgaan op het andere. Moet een bewuste 'stadsbelever' nu de voorkeur geven aan het terugbrengen in zijn oorspronkelijke staat, wat we gemakshalve onder RESTAURATIE zullen rangeren ? Of is hier plaats voor een totaal nieuw gebouw dat kan GEÏNTEGREERD worden binnen zijn omgeving ?

Van waar komt het probleem dan ?

In 1914 werd een groot gedeelte van de Ijzerenleen platgebombardeerd en tot een woestijn herschapen. Honderden meters woonhuizen en winkels verdwenen eensklaps uit hét hart van Mechelen.

Na de oorlog ontstond een hele discussie over de manier waarop men de vrijgekomen ruimte opnieuw zou invullen : ging men de vrije hand laten aan de eigenaars wat bouwstijl betrof of ging men een historisch centrum 'herschep-
pen' ?

De IJzerenleen na de bombardementen van 1914

Voor de meeste eigenaars speelde wellicht het feit dat de stad bij het bouwen van een 'kunstgevel', een geldelijke toelage gaf voor de versieringen in de gevel, in het voordeel van de nep-historische gevels. Het merendeel van de huizen die er in de jaren twintig gebouwd werden, vallen waarschijnlijk onder de twijfelachtige noemer van 'kunstgevel'. De huizen die er voordien stonden waren veel eenvoudiger en hadden voor het merendeel (laat-)classicistische lijstgevels. Het streven om het romantisch historisch beeld van het oude centrum in ere te herstellen of te verstevigen vormde zeker de onderliggende drijfveer voor velen.

Nochtans hebben enkele eigenaars aan de druk weerstaan en de bouwideeën van de Nieuwe Zakelijkheid gevolgd.

Het resultaat van dit alles is dat de noordzijde van de IJzerenleen een gezamenlijke getuigenis vormt van wat een aantal inwoners gelijktijdig via verscheidene bouwstijlen wilden uitdrukken : hervonden welstand.

Het huis op de hoek van de Geitestraat en de IJzerenleen zal er dus voor de tweede keer moeten aan geloven : de eerste keer ten gevolge van de bombardementen, de tweede keer om technische redenen.

Vele pertinente vragen komen naar voren en moeten worden beantwoord om voor jezelf te kunnen uitmaken wat het zou moeten worden : RETRO of FUTURO?

Is een 75-jarig oud huis in een nepstijl het waard om 'herbouwd' te worden in dezelfde nepstijl, ervan uitgaande dat de gelijkvloerse verdieping toch een hedendaags uitzicht zal krijgen?

Indien niet, creëren we dan geen paard van Troje, als we toelaten dat een modern bouwsel deze historische omgeving komt verstoren ?

Moeten we hier de vooroordelen opzij zetten en ruimte laten voor kwalitatief hoogstaande moderne invulling? Deze pseudo-historische bouwstijl is toch een volwaardige stijl en verdient toch zijn plaats in de twintigste eeuw?

Biedt een nieuwbouw niet méér garanties dat ook de bovenverdiepingen weer bewoond zouden worden?

Andere oude huizen zijn toch evengoed perfect bewoonbaar, dus hier moet dat ook kunnen.

Maken we van de Ijzerenleen geen fossiel als we alles maar blijven herbouwen? De originele ziel van dit gebouw is er toch uit.

Hoe hoog moet de lat gelegd worden om een minimum aan kwaliteit te garanderen ?

Zal het niet onbetaalbaar worden voor de eigenaar en krijgt Mechelen er een onbewoond pand bij ?

Meer vragen dan antwoorden dus. Moeten we ons behoudsgezind opstellen of nieuwbouw een kans geven?

Wat het ook zal worden, de minimumeis zal steeds moeten zijn dat het nieuwe huis kwalitatief hoogstaand moet zijn met respect voor het huidige beeld van de Ijzerenleenomgeving.

HET VERDRIET **VAN EEN BADPALEIS**

Met grote consternatie vernamen wij uit de media dat het stadsbestuur het oud zwembad aan het Rode Kruisplein – of de ‘Stedelijke Badinrichting’, plechtig geopend in 1924 - heeft afgeschreven. Een inspectierapport van de stedelijke veiligheidsambtenaar beschrijft het complex als onveilig.

Plotselinge paniek blijkbaar. Op 29 mei, om 19.30u, moest het zwembad onmiddellijk door de politie ontruimd worden. Veiligheid in Mechelen was inderdaad één van de hoofdthema’s bij de verkiezingen, en men laat er geen gras over groeien: asbestvervuiling, nutsleidingen in slechte staat, versleten stroomgeneratoren, brandrisico’s. Bovendien is er zelfs een reëel gevaar dat de wanden van het zwembad het begeven. De sluiting was volgens de burgemeester dus onvermijdelijk.

Wat bij het plotse en vrij paniekerige optreden echter vooral opvalt, is dat men tegelijkertijd al een vergelijking heeft gemaakt tussen de kostprijs voor renovatie en de kostprijs van een nieuw zwembad in het sport- en recreatiecentrum De Nekker. Door een samenwerking met de provincie zou het in de Nekker heel wat goedkoper uitvallen dan de geraamde 300 tot 400 miljoen frank voor de renovatie van het oud zwembad. Merkwaardig toch dat de blitzoperatie in het teken van de veiligheid onmiddellijk samengaat met een kosten-batenanalyse. Dan heeft men voor de Colomakerk toch wat meer tijd uitgetrokken.

Blijkbaar is dit stadsbestuur in het zelfde bedje ziek als het vorige (met uitzondering van de verdienstelijke cultuurschepen Nobels). De schijn hoog houden is het belangrijk-

ste. Het vorige bestuur hield een stedenbouwkundige wedstrijd voor de uitbreiding van het stadhuis en kocht kort daarna probleemloos een veel te duur nieuw kantoorgebouw. Op de Lamot-site gaf men de projectontwikkelaars de vrije hand. De Mechelse SP-oppositie heeft dan ook weinig gegronde redenen om nu zo luid en arrogant te protesteren. Het zou haar meer sieren eerst de fouten uit het verleden (onder meer de verwaarlozing van het oude zwembad en het weghonen van de eerste beschermingsvoorstellen van RIM) te erkennen en daarna tot constructieve voorstellen te komen. Het nieuwe stadsbestuur van zijn kant beloofde een nieuwe bestuursstijl, meer inspraak en vooral een bruisend Mechelen. Maar blijkbaar heeft men er nog steeds niets van begrepen.

Je zou er op de lange duur moedeloos van worden. Alles wordt vandaag uitgedrukt in koele cijfers, waarvan de exactheid niet op een adequate wijze kan worden betwist. De band met de stedelijke omgeving, de meerwaarde die voortvloeit uit een goed stedelijk gevoel, met de kwaliteit van de samenleving, de historische wortels, het hart van de stad, ontbreekt. RIM en Mechelenbinnenstebuiten kunnen zich niet akkoord verklaren met het afschrijven van het oude zwemdok en een vervangend nieuwbouwcomplex in de Nekker. Daarvoor heeft het oude zwemdok te veel betekenis, te veel bindingen met het hart van Mechelen. Temeer daar we ook over de cijfers waarmee men goochelt niet kunnen controleren en we ze moeilijk kunnen relateren aan andere op stapel staande projecten (bvb. een Beethovenacademie).

Als het stadsbestuur het oude zwembad zomaar opgeeft, omvormt tot jeugdcentrum of eventueel zelfs degradeert tot een fuifzaal, wordt er een enorme kans gemist. De renovatie van het zwembad zou geen goedkope en eenvoudige

zaak zijn, maar zou voor de levendigheid en het imago van Mechelen van cruciaal belang zijn. De architecturale, stedenbouwkundige, sociale, sociaal-historische betekenis en de bakenfunctie in de verkommerde stedelijke omgeving werd door RIM reeds herhaalde malen omschreven (zie o.m. de beschermingsaanvraag, RIM-Nieuws, OMD-brochure 'openbare gebouwen' en het boek 'Mechelen tijdens het interbellum'). Niet voor niets werd het gebouw uiteindelijk beschermd als monument. Dat monument krijgt pas echt betekenis als de oorspronkelijke sociale functies van het complex worden hersteld en versterkt. Het zou van een grote dynamiek en van een verstandige aanpak van de stedelijke problematiek getuigen als dit gebouw met respect zou worden gerestaureerd, in zijn vorige grandeur hersteld en aangepast aan de nijpende noden van deze tijd en deze stad.

Dat alles blijkt overduidelijk uit de vele protesten van de gebruikers van het complex. We wensen hen met dit opinie-stuk dan ook een hart onder de riem te steken. Het complex functioneert zoals het hoort. De gebruikers zijn tevreden en dat komt de stedelijke omgeving ten goede. Het is niet eenvoudig om nieuwe grote inplantingen in een stad op een spontane wijze te laten functioneren: talrijke voorbeelden bewijzen dat. Voor wat op een degelijke, sociaal en cultureel verantwoorde wijze functioneert, moet om die reden zoveel mogelijk in stand worden gehouden.

Bovendien zouden met een renovatie en een hergebruik stimulansen gegeven worden aan het opkomende riviertoe-risme en aan de zo noodzakelijke herinrichting van de stedelijke ringlanen. Misschien kan een globaal plan voor de site de miskleunen van het stationsplein, Lamot-site, Ragheno-plein, Kardinaal-Mercierplein en de stationsomgeving van Nekkerspoel wat verzachten en een beetje hoop

brengen voor ons naar adem snakkend Mechelen.

Een nieuw zwembad in het sportpark de Nekker zou misschien goedkoper uitvallen, maar zou eens te meer de leefbaarheid van de stad verminderen. Na de cinema's dreigt nu ook de sportinfrastructuur van de stad te worden geïsoleerd. Verkiezen wij Bokrijk, Bruparck of Mechelen? Stadsbestuur, kom uw geloftes na, en maak van Mechelen een bruisende stad.

Bestuur RIM

Bestuur Mechelenbinnenstebuiten

RIMpels

Ondergrondse Parking

De kogel is door de kerk. Eindelijk krijgt Mechelen zijn ondergrondse parking. Als een deus ex machina werd het idee gelanceerd om zomaar eventjes twee ondergrondse parkeergarages in het stadshart in te planten, namelijk de Veemarkt en de Grote Markt. CVP en VLD blij want zij lijden geen gezichtsverlies ten opzichte van hun achterban. En Agalev?...betongrijs lijkt hun beter te staan dan groen.

Het geheel wordt in een mooie doos ingepakt. Men spreekt over een totaalproject dat de hele binnenstad moet doen heropleven: straten en pleinen krijgen een nieuw kleedje, een aantal vlietjes worden terug blootgelegd, voor de invulling van het gedeelte tussen de Grote Markt en de Veemarkt wordt een internationale architectuurwedstrijd uitgeschreven, een gedegen archeologisch onderzoek zal voorgoed de ontstaansgeschiedenis van deze stad uitklaren en als parel op de kroon krijgt de Mechelaar inspraak wat dat dan ook nog mag betekenen als de beslissing al gevallen is.

RIM is reeds geruime tijd bezig om wat tegengas te geven. We haalden regelmatig de pers met onze kritische bemerkingen, er waren heel wat gesprekken met politici en alle gemeenteraadsleden kregen een vragenlijst (zie elders in dit nummer) in de bus met de bede om toch nog even te bezinnen vooraleer te beslissen. Binnenkort worden de gesprekken met het college hernomen en het volgend RIM-nummer wordt volledig gewijd aan de ondergrondse parking. (MR)

Site Lamot

De totale vernieling van de site Lamot is volbracht. Atila en zijn Hunnen zouden het niet beter gedaan hebben. De sloopwerken zijn voltooid en de bouw van het nieuwe complex kan beginnen. Wie houdt van een gezonde portie boerenbedrog en cynisme moet zich zeker en vast abonneren (gratis) op de "Site Lamot: Nieuwsbrief". In een mooi ogende vierkleurendrukfolder worden ditjes en datjes over de ontwikkelingen op de site vermeld. Meer nog je kan zelfs een verzamelmap krijgen waarin je de nieuwsbrief op een "ordelijke en overzichtelijke" manier kan opbergen. Ze denken ook aan alles. Het ergste is dat de stad Mechelen zich met deze misselijkmakende promotiestunt inlaat en het initiatief ten volle steunt.

Als smaakmaker citeren we enkele jeukwoordjes waar de folder mee doorspekt is: "hoogwaardige architectuur", "doordacht stedenbouwkundig opzet", "een nieuwe levendige woon-en werkgelegenheid", "eenvoud en discretie kenmerken de architectuur",... . In een volgend RIM-nummer gaan we dieper in op de ontwikkelingen op de site Lamot en onderwerpen we de nieuwsbrieven aan een kritische blik.

De eerste twee nummers kan je afhalen op de Informatiedienst van de stad Mechelen, Bafferstraat 4-6, 2800 Mechelen. Telefoon: 015/ 29 75 60, e-mail: info-dienst@mechelen.be

Denkertje: wie even op de verantwoordelijke uitgever let, weet vanwaar de wind waait.

Stationsstraat

Mechelen is weer een kantoor en een schandaal rijker. Met verbijstering en ongeloof vernamen de inwoners van de Stationsstraat de verrassende ontknoping in het Robelcoverhaal. Een buurtbewoner diende tegen de komst van het megacomplex een klacht in bij de Raad van State en kreeg gelijk. De werken werden voor een onbepaalde tijd stilgelegd en het kantoor zou er wellicht nooit komen. Maar in ruil voor een vette check (zomaar eventjes zestig miljoen) trok hij zijn klacht in, net op de dag dat de termijn verstreek om ook nog maar enige andere juridische actie te ondernemen. Met ander woorden het spel werd vuil gespeeld en het belang van de buurt(gemeenschap) werden zonder pardon opzijgeschoven. Pikant detail: de desbetreffende buurtbewoner is politierechter. Je geloof in het recht en rechtvaardigheid zou voor minder geschonden worden

Uiteindelijk is er niets nieuws onder zon. Heel wat vooraanstaande families hebben in het verleden op een gelijkwaardige manier fortuin gemaakt. Wat wel belangrijk blijft, is de rol die het stadsbestuur heeft gespeeld. In heel het dossier blijkt zij weer de zwakkere partner (cfr. Lamot, de kantoorontwikkeling rondom Mechelen,...). Politici koesteren blijkbaar de illusie dat ze projectontwikkelaars te slim af kunnen zijn, maar die eigenwaan wordt steeds weer afgestraft. Als je een projectontwikkelaar een vinger geeft, nemen ze immers een hele arm. Dat lesje zouden ze ondertussen toch al moeten geleerd hebben. Het ergst van al is dat het de burger is die ervoor kan opdraaien.

“Ze zullen hun lesje wel geleerd hebben” en “een ezel stoot zich geen tweemaal aan dezelfde steen” zullen we dan maar denken. Maar tja, de juridische slimmigheidjes die de stedelijke overheid bedacht heeft rond de ondergrondse parking houden nu al een volgend debacle in. (MR)

Grote Markt en Schepenhuis

Sinds kort is de Grote Markt twee prachtig gerestaureerde gevels op de Grote Markt rijker. Na de knappe renovatie van *De beitel, de passer, 't penseel* werd de *Gulden Ster* en *De Mortier* onder handen genomen. *Den Beer* is de volgende in de rij. De werken aan de Hallestraat schieten ook goed op. Nu nog de hoek met de Frederik De Merodestraat aanpakken en we hoeven ons niet meer te schamen als we bezoekers ontvangen.

De vzw Schepenhuis is door Monumenten en Landschappen voor de provincie Antwerpen genomineerd voor de Vlaamse Monumentenprijs 2001. De prijs bedraagt zo'n 200.00 frank. Het is nog even wachten op de Open Monumentendag want dan pas wordt de laureaat bekendgemaakt. (MR)

Open Monumentendag 9 september

Zondag 9 september start de dertiende Open Monumentendag. Sinds 1992 werkt de OMD met een jaarlijks wisselend thema. Het nieuw millennium wordt ingezet met het drieluik: "Grondstof, stof tot nadenken". Drie jaar lang wordt aandacht geschonken aan concrete materialen. Dit jaar staat "Metaal" in het daglicht. In 2003 volgt het thema "Steen" en in 2005 wordt de trilogie afgesloten met het thema "Hout".

Het drieluik wordt afgewisseld met abstractere thema's. Volgende onderwerpen krijgt u de komende jaren voorgeschoteld:

2001: Grondstof, stof tot nadenken - Metaal

2002: Symbolen

2003: Grondstof, stof tot nadenken - Steen

2004: Natuur

2005: Grondstof, stof tot nadenken - Hout

Ook nieuw is dat het thema voortaan wordt ondersteund door een heus themaboek: *Grondstof, stof tot nadenken. Metaal*. Stichting Kunstboek, Oostkamp, 2001. Patrick Egels schreef hiervoor het hoofdstuk: "De metaalrevolutie. Een sociaal-economische kijk". Het boek kost 450,- BEF en is verkrijgbaar in de betere boekhandels.

Daarnaast werkte Mechelenbinnenstebuiten mee aan de werkzaamheden van het Locale Comité Mechelen. MBB stippelde mee het wandelparours voor de binnenstad uit. Marc Rubben schreef een bijdrage voor de lokale brochure en werkte daarnaast de wandeling extra muros uit (Arsenaalsite en stationsomgeving). We vertrekken aan het Spoorwegmuseum (10u00, 11u00, 12u45, 14u00 en 15u30) en eindigen aan de Brusselpoort. De wandeling duurt ongeveer twee uur en half. RIM-abonnees krijgen een bijzonder RIM-nummer met de uitgeschreven wandeling toegestuurd.

In de binnenstad loopt een thematisch parcours van het Scheppersinstituut tot de Guldenstraat. De meeste opengestelde gebouwen bevinden zich op deze wandeling. Het parcours kan individueel of begeleid afgelegd worden. Begeleide wandelingen, verzorgd door de Gidsenbond Mechelen, vertrekken om het half uur aan het Scheppersinstituut, Thaborstraat, tussen 10u00 en 16u00.

De opengestelde monumenten zijn:

Scheppersinstituut Thaborstraat

(Infopunt)

Oude Vleeshal Huidevettersstraat 7

Herenhuis van Mechelse Drukkerijen IJzerenleen 26

Refuge van Sint-Truiden	Schoutetstraat 3
Pakhuis Van Den Bergh	Zoutwerf 7 en 8
Spoorwegmuseum De Mijlpaal	Leuvensesteenweg 30
Comet N.V.	Koningin Astridlaan 132
Schepenhuis	Steenweg 1
Loretteklooster	Begijnenstraat 33-41

Verder zal het museum Brusselpoort haar deuren openen met extra aandacht voor “het metaal” uit de museumcollectie. Ook het Conservatorium Mechelen verleent haar medewerking. In het kader van het thema “Muzikaal Metaal” vinden talrijke optredens plaats met bijzondere aandacht voor instrumenten die vervaardigd zijn uit metaal, expressievormen die “met taal” te maken hebben en werken waarvan de titel refereert aan metaal. (MR)

Mensenrechten ook in Mechelen!

Onder deze titel heeft de Gidsenbond Mechelen naar aanleiding van de veertigste verjaardag van Amnesty International en het vijftiengjarige bestaan van de Mechelse afdeling een stadswandeling uitgewerkt. Het genot van het bezit van fundamentele mensenrechten lijkt voor ons een evidentie. Toch hebben wij ook een lange weg afgelegd en tot vandaag worden mensenrechten in ons land geschonden. De mensenrechtenwandeling neemt ons mee in het verleden en vertelt de geschiedenis van de stad op dit vlak.

Voor vijftig frank is een wandelbrochure te verkrijgen op de Stedelijke Dienst van Toerisme. De opbrengst gaat integraal naar Amnesty International. Op aanvraag kan een wandeling georganiseerd worden voor groepen van maximaal 25 personen. Info: Stedelijke Dienst van Toerisme, Grote Markt, 2800 Mechelen. Telefoon: 015 / 29 76 55. (MR)

Parkeren in Mechelen

Open brief van RIM aan het stadsbestuur

Geachte leden van het gemeentebestuur van de stad Mechelen,

Naar verluidt zal op dinsdag 10 juli het gemeentebestuur van de stad Mechelen een beslissing nemen over een ondergrondse parkeergarage.

RIM vindt het absoluut nodig hierop te reageren. De beslissing die moet genomen worden is van zeer groot belang voor de stedenbouwkundige toekomst van Mechelen. Eénmaal de beslissing genomen is wordt er een verkeers- en parkeerbeleid vastgelegd dat verstrekkende gevolgen heeft op lange termijn. RIM vindt het onverantwoord dat de Mechelse bevolking niet geraadpleegd en amper geïnformeerd wordt. Dat is des te meer het geval omdat de huidige bestuursploeg, in de eerste plaats de burgemeester, het contact met de burger als van primordiaal belang heeft vooropgesteld. Zoals dat reeds naar aanleiding van andere beslissingen en voorvallen is gebleken, laat het stadsbestuur echter na de daad bij het woord te voegen. Wanneer beslissingen over zo belangrijke materies te snel worden genomen, treedt men door een politiek van voldongen feiten de vooropgestelde democratische besluitvorming met de voeten.

RIM is reeds geruime tijd van plan om terdege deel te nemen aan de openbare discussie over parkeren en verkeer in Mechelen. Momenteel zijn we volop bezig aan een dossier om alle pro en contra's van ondergronds parkeren te evalueren. Onze inspanningen zullen waarschijnlijk op

niets uitlopen omdat het stadsbestuur de dialoog niet zoekt. Meer en meer begint het erop te lijken dat er enkel een schijndemocratie bestaat.

RIM vindt het onverstandig om nu overhaast te beslissen een ondergrondse parking aan te leggen, omdat de waarschijnlijk kwalijke gevolgen daarvan onvoldoende zijn onderzocht. Er bestaat in Mechelen bovendien helemaal geen consensus over dit soort parkings.

RIM is zo vrij enkele vragen, die het overwegen meer dan waard zijn, tot u te richten. Ga er astublief niet licht over. Het is inderdaad in het belang van Mechelen.

Is het parkeerprobleem het hoofdprobleem van Mechelen? Krijgt het niet eerder een betekenis op de achtergrond van de attractiviteit en het imago, het wonen, de multiculturele problematiek, de levendigheid, sociale contacten, de veiligheid, de handel ...?

Is het aanbod aan parkeervoorzieningen sowieso niet voldoende? In hoeverre speelt het aantal parkeervoorzieningen daadwerkelijk een rol voor de attractiviteit van de stad?

Niemand weet hoe groot de schade zal zijn van het droogmalen van de ondergrond, doorsneden door vlieten en gekenmerkt door een hoog grondwaterpeil, op de toestand van de omliggende bebouwing, waaronder talrijke historische monumenten. Bent u bereid die verantwoordelijkheid op u te nemen? En zo ja, indien er toch geen risico aan verbonden is waarom stelt u zich dan niet hoofdelijk aansprakelijk?

Ten op zichte van derden heeft Mechelen zich steeds een zwakkere partner getoond. (cfr. Lamot, Stationsstraat) Waarom zich op glad ijs begeven door een eigen "slimme"

regelgeving, die geen enkele dekking vanuit een hogere overheid biedt?

De parkeergelden in Mechelen worden op een slechte manier geïnd en de inning zou gemakkelijk het dubbel kunnen opbrengen. Is slecht management een goede reden om een belangrijke inkomensbron voor deze stad in handen van een privé-partner te geven?

Bij belangrijke culturele manifestaties is het parkeerprobleem blijkbaar geen hinderpaal om veel volk te lokken. Is dit een contradictio in terminis?

Is de oorzaak van het verval bij de handel slechts terug te brengen tot een parkeerprobleem?

Hoe lang zal de stad openliggen bij de aanleg van een ondergrondse parking? Hoeveel winkels zullen hierbij de boeken moeten sluiten (afbraak parkeergebouwen, graafwerken nieuwe parking,...)?

De evolutie op middellange termijn van het verkeers- en parkeerprobleem in breder perspectief blijft onduidelijk. Waarom worden nu onherroepelijke beslissingen nemen?

Het totaal aantal parkeerplaatsen ligt vast door een convenant met de Lijn. Er komen geen parkeerplaatsen bij. Wat is de meerwaarde van een ondergrondse parking?

Door wie zullen de nieuwe parkeerplaatsen gebruikt worden? (cfr. ziekenhuis en Lamot).

Er moeten prioriteiten worden gelegd voor de opbouw van een leefbare stad. Is parkeren dan een prioriteit?

Waarom is er onvoldoende tijd gegeven aan het democratisch proces?

Is er een goede analyse gemaakt over het bestaand aanbod (Euroshopping, Match,...)?

Hoe zit het met signalisatie, informatie, eventuele parkeewachters en -gidsen?

De verkeerscirculatie moet opnieuw in vraag worden gesteld. Zijn de bestaande parkeergebouwen echt onbereikbaar? Of komt dit enkel omdat men de Bruul absoluut auto-

vrij wil houden en de problemen afwentelt naar de woonstraten? Wat is het verschil met de locatie Grote Markt naar verkeersstromen?

Kan men de auto ook vandaag niet zijn eigen kathedraal geven, met andere woorden een eigentijds mooi bovengronds gebouw, gecombineerd met andere functies? Waarom willen we alle elementen van deze tijd die we zogezegd nodig hebben maar die overlast bezorgen zonedig onder de grond verstoppen?

Op dit ogenblik zijn er een aantal wetgevende initiatieven lopende waardoor het voor steden en gemeenten gemakkelijker wordt de inkomsten ivm parkeren gemakkelijker te innen. Onze Mechelse volksvertegenwoordigers zouden daarin een belangrijke rol kunnen spelen. Waarom kan men niet meer wachten?

Welk “belang van de Mechelaar” wordt bedoeld? Is het het belang van de “Mechelaar??” die om zes uur zijn winkel sluit en zich terugtrekt in zijn villa buiten de stad? Is het het belang van de cafébaas die om 11 uur ‘s avonds zijn klanten buitengooit en de stad ontvlucht? Waarom is de Mechelaar die expliciet voor de binnenstad kiest steeds de dupe van het verhaal?¹

Waarom wordt de Mechelaar pas bevraagd en ingelicht (evenwel summier) na de feiten (cfr. *Onder Toren* laatste editie)?

De inplanting van een ondergrondse parking wordt verkocht als een unieke kans om de historische wortels van deze stad te ontbloten. Maar welke garanties zijn er voor een gedegen archeologisch onderzoek (=voldoende tijd, het juiste seizoen)?

Zijn alle alternatieven degelijk onderzocht? Bijvoorbeeld een parking aan de rand van de stad met een degelijke verbinding met het openbaar vervoer (om de vijf minuten!!!, gratis!!!), het revitaliseren van de bestaande parkings (deze parkings zijn door niet-Mechelaars niet gekend en s’avonds

ontoegankelijk), ontwikkeling van binnengebieden zodat het bewonersparkeren uit de straat verdwijnt,....
Heeft u een gedegen dossierkennis kunnen opbouwen zodat u uw beslissing in eer en geweten kan nemen?

Met meeste hoogachting,

Marc Rubben
voorzitter RIM

Willem Geetsstraat 30
2800 Mechelen
015/ 347864

- ¹ Met oprechte excuses aan
- 1° de handelaars die effectief boven hun winkel wonen of in de ommiddelike nabijheid ervan
 - 2° de cafébazen, die tot de late uurtjes open zijn, maar die hoor je niet klagen over een zozegd parkeerprobleem

Mechelenbinnenstebuiten

Zomerwandelingen 2001

MECHELEN MOZAIEK VAN BOUWVORMEN

750 jaar monumenten en mankementen

De zomerwandelingen van 2001 vinden plaats woensdagavond en elke zondagnamiddag. Het centrale thema is de architectuurgeschiedenis van Mechelen, bekeken vanuit de stedelijke leefwereld van vandaag. We gaan het met andere woorden niet enkel hebben over de geschiedenis, maar ook over de wijze waarop we met het erfgoed omgaan.

De verschillende bouwvormen die we in de stad dagelijks tegenkomen lijken vanzelfsprekend. Ze vormen de visuele uitdrukking van de uiteenlopende noden doelstellingen en aspiraties van allerlei bevolkingsgroepen. Voor wie goed wil kijken is de stad een open boek, waarin te lezen staat wat mensen van vroeger en nu bezighield. Mechelen is een heel bijzondere stad, gelet op de overvloed aan gebouwen uit het verre en nabije verleden. Dit bouwkundig erfgoed is niet gesteriliseerd, bestaat niet uit fossielen, maar is een wezenlijk onderdeel van het stadsleven.

Mechelen was en is een stad in beweging, waarin het de kunst is nieuwe elementen op een evenwichtige manier te laten integreren in de langzaam gegroeide omgeving. Met onze zomerwandelingen bieden wij u een momentopname aan, een mozaïek van bouwvormen aan het begin van de 21ste eeuw.

1 en 5 augustus – broderie en propaganda (barok)

start: St. Pieterskerk (Keizerstraat)

8 en 12 augustus – lichten, zichten en plichten (18de eeuw)

start: Hof van Habsburg (Dossinkazerne in de Goswin de Stassartstraat)

15 en 19 augustus – industrie en romantiek (19de eeuw)

start: centraal station (lokettenzaal)

22 en 26 augustus – wederopbouw en wederafbouw (20ste eeuw)

start: IJzerenleen (tussen de leuningen)

De wandelingen duren ongeveer drie uur, pauze inbegrepen, en eindigen in het centrum.

Woensdag: van 19u tot 22u. Zondag: van 14u tot 17u.

Deelname: 300 fr., RIM-abonnees 200 fr., kinderen tot 12 jaar gratis.

Voor RIM-abonnees: de hele reeks aan 900 fr.

Met een bijdrage 10 euro per jaar wordt u abonnee bij de vzw RIM (320-4195088-05).

Wandelvoordrachten voor groepen

Mechelenbinnenstebuiten beschikt over een ruim aanbod aan stadswandelingen voor groepen. Vraag onze folders voor meer informatie (015/42 29 12).

Brukselbinnenstebuiten

Entrée Libre

een eigenzinnige reeks wijkwandelingen en bustoers tijdens de zomermaanden van 2001

De stad, Brussel, is als een open boek, een levend museum, over alle boeiends wat mensen doen en niet laten kunnen. Bovendien is de toegang tot dit museum altijd vrij. Dus, profiteer ervan, deze zomer, als het zonnetje schijnt, als de meeste pendelaars op vakantie vertrokken zijn, en de stad ook in de week tot rust komt en de terrasjes wenken.

Brukselbinnenstebuiten staat voor originele stadsverkenningen. Daarbij laten we u piepen achter de gevels het toerisme, en tonen we u de realiteit, of die nu charmerend of confronterend, uitbundig of intiem is.

ENTREE LIBRE - WANDELINGEN

Avondwandelingen in binnenstadsbuurten. Van 19u tot 21u30. Deelname: 250 fr.

vr. 3 aug. VRIJHEID OP DE SIONSBERG: (Vrijheidswijk)
afpraak: Barricadenplein - standbeeld

vr. 10 aug. IS ER LEVEN NA CUDELL ? (St.-Joost)
afpraak: Leuvensepoort - kant Madoutoren

vr. 17 aug. PARK TUSSEN MACHTEN: (Warande)
afpraak: Koningsplein - trappen kerk

vr. 24 aug. EUROTAURUS: (Leopoldwijk)
afpraak: Schumanplein - midden

vr. 31 aug. VAN PAARD TOT ANTIEK: (Zavelwijk)
afpraak: Kleine Zavel - fontein
vr. 7 sept. SOLLEN MET DE MAROLLEN: (Marollen)
afpraak: Poelaertplein - portaal Justitiepaleis
vr. 14 sept. BRUSSELSE SPRUITJES: (St.-Gillis):
afpraak: Hallepoort - kant Waterlooosesteenweg
vr. 21 sept. DE DAKLOZEN VAN St.-JACOB:
(Bijstandswijk)
afpraak: hoek Kolenmark/Plattestein
vr. 28 sept. VAN BOGAARDENSTATION TOT TGV:
(Zuidbuurt)
afpraak: Rouppeplein - standbeeld

ENTREE LIBRE - NOG VAN DAT

bustoers op vrijdagavond, zaterdag of zondag.

vr. 3 aug. BRUKSEL BY NIGHT:
bustocht langs de stad bij nacht.
afpraak: 21u30, hoek Oude Graanmarkt/Dansaertstraat.
Einde: za. 06u. 1150 fr.
zo. 26 aug. BRUSSEL ZIEN & ZOENEN:
bustoers over uitersten, tegenstellingen en veezijdigheden.
afpraak: 14u, Centraal Station, kant Kantersteen.
Einde: 17u30. 400 fr.
15/16 sept. OPEN MONUMENTENDAGEN:
Sélection du patron, gratis, St-Gorikshal: 9u30-16u.
za. 22 sept. VERRASSEND SCHAARBEEK:
bustocht door het veelzijdige Schaarbeek.
afpraak: 10u, Noordstation, café Edelweiss.
Einde: 18u. Deelname: 850 fr.
zo. 30 sept. BRUSSEL ZIEN & ZOENEN:
bustoers over uitersten, tegenstellingen en veezijdigheden.
afpraak: 14u, Centraal Station, kant Kantersteen.
Einde: 17u30. 400 fr.

Inhoudstafel RIMNieuws 53

Intro	3
Retro of Futuro	5
Het verdriet van een badpaleis	10
RIMpels	15
Parkeren in Mechelen	22
Mechelenbinnenstebuiten	28
Brukselbinnenstebuiten	30

Doelstellingen RIM v.z.w.

RIM v.z.w. (Restauratie Integratie Mechelen) is een vereniging die bekommerd is om de toestand van het Mechels roerend en onroerend cultureel erfgoed.

Omdat zij vindt dat dit erfgoed niet altijd juist gewaardeerd wordt, moet er iets gedaan worden om de situatie te verbeteren.

RIM v.z.w. zal vooral aandacht hebben voor het architecturale en stedenbouwkundige patrimonium in groot Mechelen zonder daarom ander cultureel erfgoed uit te sluiten.

RIM v.z.w. wil sensibiliseren om waardevolle oude panden in stand te houden, te restaureren en te integreren. Integreren betekent ervoor zorgen dat een oud gebouw weer nuttig gebruikt wordt, weer meespeelt in de omgeving en zichzelf zo beschermt tegen verwaarlozing.

RIM v.z.w. wil niet gaan werken naast bestaande organisaties en initiatieven: het wil veeleer een gespreksforum worden, een uitwisselingsplatform bieden. Dit is absoluut nodig wil er een geloofwaardige en gecoördineerde aanpak komen.

RIM v.z.w. wil zowel het grote publiek sensibiliseren als de eigenaars van waardevolle gebouwen en de overheid. Concreet wil zij het grote publiek benaderen met een regelmatig verschijnende nieuwsbrief. Er worden contacten gezocht met eigenaars, overheid en geïnteresseerde organisaties.